

**ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΣ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΘΗΝΩΝ**

Λέκκα 23-25, Αθήνα

Τηλ.: 2103212355

www.eosathinon.gr

**HELLENIC ALPINE
CLUB OF ATHENS**

Lekka 23-25, Athens, Greece

Tel.: 2103212355

www.eosathinon.gr

ΟΔΗΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Συντάκτης:

Γιάννης Πετρομιανός

Εισηγητές:

Ειρήνη Τσαπέ, Σωτήρης Σωτηρίου, Θεοδόσης Παπάζογλου

Εγκρίθηκε στο Δ.Σ. του ΕΟΣ Αθηνών στις

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	2
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	2
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	3
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ.....	4
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ	4
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ.....	5
ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ.....	5
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ	5
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΕΙΩΝ	5

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα οδηγία εκπαίδευσης έχει σκοπό να διασφαλίσει ότι τα μέλη του ΕΟΣ Αθηνών εκπαιδεύονται με ασφαλή κι αποτελεσματικό τρόπο. Αφορά κάθε εκπαιδευτικό πρόγραμμα που οργανώνεται από τον ΕΟΣ Αθηνών και αφορά την ορειβασία σε όλες της τις εκφάνσεις (ορειβασία, αναρρίχηση, ορειβατικό σκι).

Οι εκπαιδευτές που εκπαιδεύουν μέλη του ΕΟΣ Αθηνών πρέπει να λαμβάνουν τα μέτρα ελέγχου ποιότητας που ορίζονται σε αυτήν την οδηγία.

Αυτή η οδηγία δεν ορίζει το περιεχόμενο της εκπαίδευσης, το οποίο εξαρτάται από το σκοπό κάθε εκπαίδευσης και διαμορφώνεται ανάλογα. Για τις σχολές που ελέγχονται από την Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας και Αναρρίχησης (ΕΟΟΑ) ακολουθείται ο κανονισμός εκπαίδευσής της, ο οποίος ορίζει και το περιεχόμενο κάθε εκπαίδευσης.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το εμπλεκόμενο προσωπικό στη διαδικασία εκπαίδευσης είναι το εξής:

1. Έφορος ορειβασίας: ο υπεύθυνος έφορος για την οργάνωση και τη διεξαγωγή της σχολής.
2. Επικεφαλής εκπαιδευτής: ο υπεύθυνος εκπαιδευτής για την οργάνωση και τη διεξαγωγή της σχολής.
3. Εκπαιδευτής: ο εκπαιδευτής ο οποίος εκπαιδεύει τους εκπαιδευομένους.
4. Βοηθός Εκπαιδευτής: ο βοηθός εκπαιδευτής ο οποίος εκπαιδεύει τους εκπαιδευομένους.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Ο επικεφαλής εκπαιδευτής και ο εκπαιδευτής μπορεί να είναι το ίδιο άτομο.

Ένα μόνο άτομο πρέπει να ορίζεται ως επικεφαλής εκπαιδευτής για κάθε σχολή και πρέπει να είναι ικανός να φέρει εις πέρας το έργο αυτό.

Ο επικεφαλής εκπαιδευτής πρέπει να κατέχει τουλάχιστον τα χαρακτηριστικά του εκπαιδευτή, να μπορεί να συντάξει τα απαιτούμενα έγγραφα και να είναι ενήμερος για τις εξελίξεις στο χώρο της ορειβασίας.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι πρέπει να έχουν ξεκάθαρα τεκμηριωμένους/καταγεγραμμένους ρόλους (ευθύνες και εξουσίες) και πρέπει να τις γνωρίζουν. Ο έφορος ορειβασίας πρέπει να

ενημερώνει κάθε επικεφαλής εκπαιδευτή και αυτός κάθε εκπαιδευτή ή βοηθό εκπαιδευτή για τις ευθύνες και τις εξουσίες τους, όπως προκύπτουν από τον κανονισμό εκπαίδευσης της ΕΟΟΑ και την παρούσα οδηγία.

Οι εκπαιδευτές και οι βοηθοί εκπαιδευτές θα πρέπει να έχουν τουλάχιστον τα εξής χαρακτηριστικά:

1. Να έχουν εκπαιδευτεί στην ύλη την οποία διδάσκουν ή να έχουν αποκτήσει ειδική γνώση μέσω έρευνας στην ύλη την οποία διδάσκουν
2. Να έχουν καταγεγραμμένη, επαληθεύσιμη εμπειρία
3. Να είναι ενεργοί ορειβάτες

Οι εκπαιδευτές και οι βοηθοί εκπαιδευτές πρέπει να εξετάζονται και να παρακολουθούνται από τον επικεφαλής εκπαιδευτή ως προς την ικανότητα παράδοσης του προοριζόμενου εκπαιδευτικού προγράμματος.

Ο ΕΟΣ Αθηνών πρέπει να ελέγχει και να διατηρεί αρχείο με τα πιστοποιητικά έγγραφα καταλληλότητας (πιστοποιητικό εκπαιδευτή ή βοηθού εκπαιδευτή και πιστοποιητικό πρώτων βοηθειών) και την εμπειρία κάθε εκπαιδευτή ή βοηθού εκπαιδευτή. Υπεύθυνος για τον έλεγχο και τη διατήρηση του αρχείου είναι ο έφορος ορειβασίας.

Η αναλογία εκπαιδευτών/εκπαιδευομένων πρέπει να είναι αυτή που ορίζεται στον κανονισμό εκπαίδευσης της ΕΟΟΑ. Υπεύθυνος για την εφαρμογή αυτής της αναλογίας είναι ο επικεφαλής εκπαιδευτής.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Οι εκπαιδευτικοί στόχοι πρέπει να σχεδιάζονται για ένα συγκεκριμένο σκοπό, ο οποίος θα πρέπει να είναι καθαρά δηλωμένος στο πρόγραμμα εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα εκπαίδευσης θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα:

1. Σκοπό και στόχους
2. Διδακτική ύλη και χρονοδιάγραμμα
3. Προϋποθέσεις συμμετοχής
4. Διαδικασίες αξιολόγησης
5. Κόστος

Τα προγράμματα πρέπει να είναι κατάλληλα δομημένα, σύμφωνα με τις πραγματικές ανάγκες των εκπαιδευομένων. Το περιεχόμενο της θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης πρέπει να είναι τεχνικά άρτιο, σύγχρονο και σε συμφωνία με την ισχύουσα καλή πρακτική, τις οδηγίες και τα πρότυπα. Όλα τα εκπαιδευτικά προγράμματα πρέπει να περιλαμβάνουν θεωρητική εκπαίδευση.

Η θεωρητική εκπαίδευση πρέπει να περιλαμβάνει παρουσίαση με βιντεοπροβολέα, μέσα σε αίθουσα διδασκαλίας ενώ μπορεί να περιλαμβάνει και πρακτική επίδειξη από τον εκπαιδευτή και εξάσκηση των εκπαιδευομένων στις πρακτικές του αντικειμένου της εκπαίδευσης. Στη θεωρητική εκπαίδευση πρέπει να χρησιμοποιούνται κατάλληλες, σύγχρονες τεχνικές εκπαίδευσης ενηλίκων από τους εκπαιδευτές (ερωτήσεις-απαντήσεις, συζήτηση, καταϊγισμός ιδεών, ασκήσεις, ομάδες εργασίας, μελέτη περίπτωσης, παιχνίδι ρόλων, προσομοίωση, λύση προβλήματος, αυτοκατευθυνόμενη μάθηση, συνέντευξη από ειδικό κλπ.).

Η πρακτική εκπαίδευση πρέπει να περιλαμβάνει επίδειξη από τον εκπαιδευτή και εξάσκηση των εκπαιδευομένων στις πρακτικές του αντικειμένου της εκπαίδευσης στο πραγματικό περιβάλλον δράσης.

Στο εκπαιδευτικό υλικό (έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης) θα πρέπει να περιλαμβάνεται εγχειρίδιο εκπαίδευσης (έγγραφο με κατάλληλες, τεκμηριωμένες πληροφορίες πάνω στα βασικά σημεία της παραδιδόμενης εκπαίδευσης).

Υπεύθυνοι για το σχεδιασμό της εκπαίδευσης είναι ο επικεφαλής εκπαιδευτής και ο έφορος ορειβασίας.

Για τον έλεγχο της εκπαίδευσης πρέπει να υπάρχει έγγραφη καταγραφή της, πχ. με χρήση φύλλου ελέγχου εκπαίδευσης κάθε εκπαιδευόμενου από τον επικεφαλής εκπαιδευτή.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

Ο εκπαιδευτικός εξοπλισμός πρέπει να είναι κατάλληλος για το υπό παράδοση εκπαιδευτικό πρόγραμμα και θα πρέπει:

1. Να είναι σε καλή κατάσταση (επιθεώρηση σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή)
2. Να αποθηκεύεται κατάλληλα (σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή)

Οι εκπαιδευτικές εγκαταστάσεις και χώροι πρέπει να είναι κατάλληλοι για το υπό παράδοση εκπαιδευτικό πρόγραμμα και θα πρέπει:

1. Να έχουν κατάλληλους χώρους για θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση
2. Να ελέγχονται ώστε να ελαχιστοποιούν τους κινδύνους για τους εκπαιδευόμενους
3. Να προστατεύουν από ακούσια είσοδο τρίτων προσώπων

Ελαττωματικός/κατεστραμμένος εξοπλισμός θα πρέπει να αποσύρεται από τη χρήση μέχρι να επιθεωρηθεί από τον επικεφαλής εκπαιδευτή, ο οποίος θα συστήσει στον έφορο ορειβασίας ποια διορθωτική δράση απαιτείται. Ο εξοπλισμός αυτός μπορεί να επιστρέψει σε χρήση μόνο μετά τη λήψη της διορθωτικής δράσης.

Υπεύθυνος για τον έλεγχο του εξοπλισμού πριν και μετά από την κάθε χρήση του από τους εκπαιδευόμενους είναι ο επικεφαλής εκπαιδευτής.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Πρέπει να υπάρχουν διαδικασίες που να διασφαλίζουν τον έλεγχο του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος.

Τα μέτρα που λαμβάνονται πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

1. Οριοθέτηση των εκπαιδευτικών περιοχών
2. Έλεγχο από κινδύνους τρίτων
3. Επαρκείς μεθόδους επικοινωνίας
4. Παροχή κατάλληλων αγκυρώσεων
5. Μελέτη των επικρατουσών καιρικών συνθηκών
6. Σχεδιασμό και φροντίδα διάσωσης

Πρέπει να έχει γίνει πάντα πριν την πραγματοποίηση της εκπαίδευσης εκτίμηση κινδύνου (μέθοδος 3Χ3) καθώς και σχεδιασμός διάσωσης (να υπάρχει στον χώρο εκπαίδευσης εξοπλισμός διάσωσης και πρώτων βοηθειών και όλοι οι εκπαιδευτές και βοηθοί εκπαιδευτές να είναι εκπαιδευμένοι στις πρώτες βοήθειες).

Υπεύθυνος για τον έλεγχο του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος καθώς και για την εκτίμηση κινδύνου και τον σχεδιασμό διάσωσης είναι ο επικεφαλής εκπαιδευτής.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Ανάλογα με το πρόγραμμα της εκπαίδευσης, απαιτείται, κατ' ελάχιστο, μια γραπτή εξέταση γνώσεων και αν είναι εφαρμόσιμο μια πρακτική εξέταση-επίδειξη από τον εκπαιδευόμενο ώστε να αποδειχθεί η επάρκειά του σε γνώση και ικανότητα.

Τα κριτήρια αξιολόγησης ικανότητας πρέπει να είναι καθαρά προσδιορισμένα για όλα τα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Η αξιολόγηση των εκπαιδευομένων πρέπει να επιδιώκεται να πραγματοποιείται από έναν εκπαιδευτή ο οποίος δεν συμμετείχε στην παράδοση της υπό εξέταση εκπαίδευσης.

Η πιστοποίηση θα πρέπει να είναι συγκεκριμένη της εκπαίδευσης (θεωρητικής ή πρακτικής) που έχει παρασχεθεί και θα πρέπει να προσδιορίζει την ικανότητα που έχει αποκτηθεί.

ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ

Θα πρέπει να υπάρχουν έγγραφα παραπόνων των εκπαιδευομένων. Τα παράπονα πρέπει να επιθεωρούνται σε εύλογο χρονικό διάστημα και να λαμβάνονται διορθωτικές ή προληπτικές κινήσεις.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ

Πρέπει να χρησιμοποιούνται έγγραφα ανατροφοδότησης (αξιολόγηση της εκπαίδευσης και των εκπαιδευτών και συστάσεις βελτίωσης) από τους εκπαιδευόμενους και από τους εκπαιδευτές και τα αποτελέσματά τους να διατηρούνται για όλα τα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Πρέπει να πραγματοποιείται τακτική επιθεώρηση των δραστηριοτήτων διαχείρισης με σκοπό τη βελτίωση της ασφάλειας, ποιότητας και αποτελεσματικότητας της παροχής εκπαίδευσης, όπου αυτό είναι δυνατό.

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΕΙΩΝ

Ο ΕΟΣ Αθηνών πρέπει να κατέχει και να διατηρεί αρχείο της κάθε εκπαίδευσης που πραγματοποίησε, που να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής:

1. Το πρόγραμμα της εκπαίδευσης
2. Τους εκπαιδευτές
3. Τις δηλώσεις συμμετοχής των εκπαιδευομένων (ή κατάλογο των εκπαιδευομένων όταν πρόκειται για σχολή της ΕΟΟΑ)

4. Τις δηλώσεις καλής υγείας των εκπαιδευομένων (εκτός αν πρόκειται για σχολή της ΕΟΟΑ)
5. Το έγγραφο καταγραφής της εκπαίδευσης (π.χ. φύλλο έλεγχου εκπαίδευσης)
6. Τις γραπτές εξετάσεις
7. Το έγγραφο καταγραφής των πρακτικών εξετάσεων (αξιολόγησης)
8. Τα έγγραφα ανατροφοδότησης (φόρμες αξιολόγησης της εκπαίδευσης και των εκπαιδευτών από τους εκπαιδευόμενους
9. Τον απολογισμό της σχολής από τον επικεφαλής εκπαιδευτή
10. Τα πιστοποιητικά που εκδόθηκαν από τον ΕΟΣ Αθηνών

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Πρέπει να τηρούνται αρχεία και για τις επιτυχείς και για τις ανεπιτυχείς αξιολογήσεις.

Υπεύθυνος για τη διατήρηση των αρχείων είναι ο έφορος ορειβασίας.